

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z HISTORII KLASA IV

NA OCENĘ CELUJĄCĄ UCZEŃ:

uczeń **opanował** pełny zakres wiedzy i umiejętności określony podstawą programową, otrzymuje celujące i bardzo dobre oceny ze sprawdzianów oraz celujące i bardzo dobre oceny częściowe, **zna i rozumie** podstawowe pojęcia historyczne, poprawnie posługuje się kategoriami historycznymi (myślenie przyczynowo – skutkowe), bardzo dobrze posługuje się mapą, potrafi samodzielnie dotrzeć do różnych źródeł informacji i w oparciu o nie rozszerzyć swoją wiedzę historyczną; wyraża własne zdanie, popiera je właściwą i logiczną argumentacją, samodzielnie rozwiązuje sytuacje problemowe wymagające wiedzy z różnych działów, biegle wykorzystuje zdobytą wiedzę, by twórczo rozwiązywać nowy problem, prowadzi zeszyt przedmiotowy, łączy wiedzę z historii z innymi przedmiotami.

Zakres wiadomości i umiejętności:

- ocenia wiarygodność różnego rodzaju źródeł pisanych
- omawia genezę polskich symboli narodowych
- charakteryzuje główne epoki historyczne
- wyjaśnia zasadę działania i rolę GPS-u we współczesnej lokalizacji przestrzennej
- wskazuje na mapie rozmieszczenie plemion słowiańskich na ziemiach polskich
- ocenia skutki polityki wewnętrznej i zagranicznej Bolesława dla państwa polskiego
- porównuje politykę prowadzoną przez Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego
- poprawnie posługuje się terminem *Andegawenowie*
- przedstawia skutki bitwy pod Grunwaldem oraz postanowienie pokoju toruńskiego
- wyjaśnia, dlaczego najważniejsze dzieło Kopernika zostało potępione przez Kościół
- wymienia skutki wojen Rzeczypospolitej w XVII w
- wskazuje na mapie rozbiory Polski
- wyjaśnia przyczyny kryzysu Rzeczypospolitej szlacheckiej
- charakteryzuje postać Napoleona Bonaparte
- wie, o jakich wydarzeniach mówią słowa Mazurka Dąbrowskiego
- opisuje działalność Marii Skłodowskiej-Curie podczas I wojny światowej
- opisuje przebieg walk o granice II Rzeczypospolitej
- przedstawia przebieg powstania warszawskiego
- wie, kiedy obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”
- wie, dlaczego Stefan Wyszyński nazywany jest Prymasem Tysiąclecia
- charakteryzuje krótką biografię Jana Pawła II.

NA OCENĘ BARDZO DOBRĄ UCZEŃ:

opanował zakres wiedzy i umiejętności określony podstawową programową w stopniu bardzo dobrym, otrzymuje bardzo dobre oceny i dobre ze sprawdzianów (przewaga bardzo dobrych) oraz bardzo dobre i dobre oceny częściowe, dociera samodzielnie do źródeł i informacji wskazanych przez nauczyciela, aktywnie uczestniczy w lekcji, postawione problemy i zadania rozwiązuje w sposób samodzielny, rozwiązuje zadania dodatkowe o średnim stopniu trudności i potrafi zaprezentować ich wynik na forum klasy, poprawnie posługuje się poznanymi pojęciami, dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń historycznych, potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo - skutkowych, potrafi uporządkować zebrany materiał, przechować go i właściwie wykorzystać, potrafi pracować z mapą, prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Zakres wiadomości i umiejętności:

- omawia rolę źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów
- tworzy przewodnik po własnej miejscowości
- podaje przykłady dziedzictwa narodowego Polaków
- podaje przykłady innych rachub mierzenia czasu
- rozróżnia mapę geograficzną, polityczną, historyczną
- przedstawia najważniejsze konsekwencje przyjęcia chrztu
- wskazuje na mapie terytoria podbite przez Bolesława Chrobrego
- wyjaśnia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego
- opisuje zjazd monarchów w Krakowie
- podaje przykłady zachowanych zamków średniowiecznych w Polsce i w regionie
- opisuje sytuację związaną z objęciem tronu polskiego po wygaśnięciu dynastii Piastów
- przedstawia inne dokonania i zainteresowania Mikołaja Kopernika
- przedstawia przebieg potopu szwedzkiego i przełomowej obrony Jasnej Góry

- przedstawia przebieg odsieczy wiedeńskiej
- przedstawia najwybitniejszych twórców doby stanisławowskiej oraz ich dokonania
- przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- wie, kiedy *Mazurek Dąbrowskiego* został polskim hymnem narodowym
- opisuje charakter, przebieg i skutki powstania styczniowego
- wymienia innych polskich laureatów Nagrody Nobla
- wymienia obszary, o które Polacy toczyli walki w latach 1918- 1921 r
- wyjaśnia, jakie czynniki złożyły się na sukces wojsk polskich w wojnie z Rosją Sowiecką
- charakteryzuje i wskazuje na mapie obszar Centralnego Okręgu Przemysłowego
- charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego
- wyjaśnia znaczenie słów Jana Pawła II: *Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!*
- wyjaśnia znaczenie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do kraju dla społeczeństwa polskiego
- wymienia ograniczenia, z jakimi wiązało się wprowadzenie stanu wojennego
- wyjaśnia skutki rozmów Okrągłego Stołu.

NA OCENĘ DOBRĄ UCZEŃ:

opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową i w zakresie wiedzy ma niewielkie braki, otrzymuje ze sprawdzianów w większości dobre oceny i ma przeważającą liczbę ocen częściowych dobrych. potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z różnych źródeł informacji, umie samodzielnie rozwiązywać typowe zadania, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje pod kierunkiem nauczyciela, poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo – skutkowych i umie samodzielnie odróżnić przyczyny i skutki wydarzeń historycznych, rozwiązuje niektóre zadania dodatkowe o stosunkowo niewielkiej skali trudności, praca z mapą, przy pomocy nauczyciela, nie sprawia mu trudności, prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Zakres wiadomości i umiejętności:

- wskazuje różne przykłady materialnych źródeł pisanych i niepisanych
- podaje przykłady regionalnych tradycji
- wskazuje na mapie główne krainy historyczne Polski oraz największe miasta
- przedstawia genezę najważniejszych świąt państwowych
- określa początek i koniec wieku
- wyjaśnia, czym jest kartografia
- zna wydarzenia związane z datą 966
- wyjaśnia, w jaki sposób zakony przyczyniły się do rozwoju rolnictwa na ziemiach polskich
- wymienia główne reformy Kazimierza Wielkiego
- wyjaśnia cele założenia oraz znaczenie utworzenia Akademii Krakowskiej
- charakteryzuje kodeks rycerski
- przedstawia okoliczności zawięzania unii polsko-litewskiej
- opisuje przebieg bitwy pod Grunwaldem
- wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik oraz gdzie znajduje się jego grób
- charakteryzuje zabudowę i układ Zamościa
- opisuje wygląd i uzbrojenie husarii
- wymienia zasługi króla Stanisława Augusta Poniatowskiego
- przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- charakteryzuje postać i dokonania Tadeusza Kościuszki
- opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego
- wyjaśnia, dlaczego Polacy prowadzili działalność konspiracyjną
- przedstawia udział Legionów Polskich w działaniach zbrojnych podczas I wojny światowej
- opisuje trudności gospodarcze i ustrojowe w odbudowie państwa polskiego
- wie, dlaczego wybuchło powstanie warszawskie
- wyjaśnia, kto objął rządy w państwie polskim po zakończeniu II wojny światowej
- charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w czasach komunizmu
- zna wydarzenia związane z datami: sierpień 1980, 1989
- zna głównych bohaterów „Solidarności” – Lecha Wałęsę i Annę Walentynowicz.

NA OCENĘ DOSTATECZNĄ UCZEŃ:

nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności zawartych w podstawie programowej; nabyta przez niego wiedza jest wrywkowa i fragmentaryczna, ze sprawdzianów otrzymuje oceny dostateczne i ma przeważającą liczbę ocen częściowych dostatecznych. potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji i zrozumieć najważniejsze zagadnienia historyczne, umie sytuować wydarzenia w czasie i przestrzeni, nie umie łączyć wydarzeń w logiczną całość, ale dostrzega przy

pomocy nauczyciela łatwiejsze wydarzenia przyczynowo – skutkowe, zna podstawową terminologię historyczną i podstawowe daty, ma problemy w pracy samodzielnej, prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Zakres wiadomości i umiejętności:

- rozróżnia pracę historyków i archeologów
- wyjaśnia, czym są przyczyny i skutki
- dokonuje podstawowego podziału źródeł historycznych
- przygotowuje drzewo genealogiczne najbliższej rodziny
- podaje przykłady postaw i zachowań patriotycznych
- przedstawia polskie symbole narodowe
- przedstawia najważniejsze święta państwowe
- wskazuje na mapie stolicę państwa
- zamienia cyfry arabskie na rzymskie
- porządkuje fakty i epoki historyczne oraz umieszcza je w czasie
- objaśnia symbole legendy mapy
- odczytuje z mapy podstawowe informacje
- wyjaśnia pochodzenie nazwy „Polska”
- zna wydarzenia związane z datami: 1000, 1025
- charakteryzuje misję św. Wojciecha
- podaje przykłady średniowiecznych zakonów
- zna wydarzenia związane z datami: 1364, 1370
- wyjaśnia powiedzenie: *Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną*
- wyjaśnia, kto i w jaki sposób mógł zostać rycerzem
- zna wydarzenia związane z datą 1385
- wskazuje na mapie Królestwo Polskie oraz obszar Wielkiego Księstwa Litewskiego
- zna wydarzenia związane z datą 1410
- wyjaśnia powiedzenie: *wstrzymał Słońce i ruszył Ziemię*
- charakteryzuje postać i dokonania Jana Zamoyskiego
- wskazuje na mapie sąsiadów Rzeczypospolitej
- wyjaśnia, dlaczego Dzień Edukacji Narodowej jest wspólnie obchodzony 14 października
- zna wydarzenia związane z datami: 1772, 3 maja 1791 r., 1794, 1795
- poprawnie posługuje się terminem *emigracja*
- przedstawia sytuację narodu polskiego po III rozbiorze
- zna wydarzenia związane z datą: 1797
- charakteryzuje postaci gen. Jana Henryka Dąbrowskiego i Józefa Wybickiego
- charakteryzuje postać Romualda Traugutta
- zna wydarzenia związane z datami: 1863–1864
- charakteryzuje postać Marii Skłodowskiej-Curie
- zna wydarzenia związane z datami: 1914–1918; 11 listopada 1918 r.
- wyjaśnia, dlaczego 15 sierpnia obchodzone jest Święto Wojska Polskiego
- poprawnie posługuje się terminami: *Armia Krajowa, Szare Szeregi*
- zna wydarzenia związane z datą 1 sierpnia 1944 r.
- charakteryzuje postaci Zośki, Alka i Rudego
- rozwija skrót PRL
- poprawnie posługuje się terminami: *papież, teologia, pielgrzymka*
- wymienia nazwy kontynentów, które odwiedził Jan Paweł II
- wyjaśnia, dlaczego w 1980 r. doszło do masowych strajków robotniczych
- opisuje okoliczności zawiązania związku zawodowego „Solidarność”.

NA OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ UCZEŃ:

ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych podstawą programową, ale braki te nie przekreślają możliwości jego dalszego kształcenia, ze sprawdzianów otrzymuje oceny dopuszczające, ma przeważającą liczbę ocen cząstkowych dopuszczających, przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności, nie dostrzega związków przyczynowo – skutkowych i nie łączy nabytej wiedzy w logiczną całość, biernie uczestniczy w lekcji; włącza się do pracy na wyraźne polecenie nauczyciela, ma braki w zeszycie przedmiotowym.

Zakres wiadomości i umiejętności:

- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: *współczesność, przeszłość, historia, legenda, baśń*

- rozróżnia przeszłość od współczesności
- potrafi krótko scharakteryzować, czym zajmują się historycy
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: *ojczyzna, patriotyzm*
- podaje przykłady pamiątek rodzinnych
- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem *symbole narodowe*
- wskazuje na mapie państwo polskie i jego granice
- przy pomocy nauczyciela używa terminów chronologicznych: *tyśiąclecie, wiek*
- umieszcza daty na osi czasu
- przy pomocy nauczyciela określa, w którym wieku miało miejsce dane wydarzenie
- oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach jednej ery
- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: *mapa, plan*
- dostrzega różnice między mapą a planem
- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: *plemię, dynastia*
- wie, kto był pierwszym historycznym władcą Polski
- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: *cesarz, koronacja, wojowie*
- wie, kto był pierwszym królem Polski
- wyjaśnia, dlaczego historycy nadali królowi Kazimierzowi przydomek „Wielki”
- opisuje wygląd średniowiecznego rycerza i zamku
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem *Jagiellonowie*
- charakteryzuje postać *Jadwigi i Władysława Jagiełły*
- wie, kim był Mikołaj Kopernik
- zna królów Polski: *Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta i Stefana Batorego*
- wskazuje na mapie granice Rzeczypospolitej
- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: *obiady czwartkowe, Szkoła Rycerska, kadet*
- wymienia państwa, które dokonały rozbiorów
- przedstawia cel powstania kościuszkowskiego
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem *hymn państwowy*
- zna imię i nazwisko autora hymnu państwowego
- zna słowa hymnu Polski
- wyjaśnia, dlaczego dzień 11 listopada został ogłoszony świętem państwowym
- wskazuje na mapie miejsce Bitwy Warszawskiej
- zna wydarzenia związane z datą 1 września 1939 r.
- opisuje sytuację narodu polskiego pod niemiecką okupacją
- opisuje politykę komunistów wobec ludności polskiej
- wie, kim był Karol Wojtyła
- podaje miasto, w którym urodził się Karol Wojtyła

Ocenę niedostateczną uczeń otrzymuje, gdy nie opanował umiejętności wymaganych na ocenę dopuszczającą, nie wykazuje chęci i zaangażowania w jakiegokolwiek działania na lekcji, nie przynosi na lekcje potrzebnych pomocy (książka, zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń).

FORMY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW PODLEGAJĄCE OCENIE:

- prace pisemne - sprawdziany, kartkówki - 4 sprawdziany w ciągu roku, 1 kartkówka w półroczu
- odpowiedzi ustne
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego
- praca w grupach
- prace długoterminowe - plakaty, gazetki prezentacje itp. aktywność w trakcie lekcji i działalność pozalekcyjna - konkursy, kółka zainteresowań itp.

ZASADY OCENIANIA:

- Każdy uczeń jest oceniany systematycznie.
- Zasada przeliczania oceny punktowej na stopień szkolny:

Ocena	Praca klasowa, sprawdziany
niedostateczny	0 % - 39 %
dopuszczający	40 % - 50 %
dostateczny	51 % - 74 %
dobry	75 % - 90 %
bardzo dobry	91 % - 99%

celujący	100 %
----------	-------

- Wszystkie oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
- Prace kontrolne po ocenieniu nauczyciel pokazuje uczniom na zajęciach; rodzice mogą zapoznać się z nimi u nauczyciela podczas konsultacji lub zebrań lub po zabraniu pracy do domu przez ucznia i zwróceniu jej w dniu następnym.
- Sprawdziany przeprowadzane są po zakończeniu każdego działu.
- Nauczyciel zapowiada sprawdziany co najmniej tydzień wcześniej, a oddaje je poprawione w ciągu dwóch tygodni.
- Uczeń może poprawić każdą ocenę.
- Oceny z prac klasowych poprawiane są w terminie tygodnia po omówieniu pracy klasowej i wystawieniu ocen.
- W przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie pisemnym ma on obowiązek napisania go w terminie ustalonym z nauczycielem.
- Uczeń może 1 raz w półroczu zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny /nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów/.
- Aktywność na lekcjach jest nagradzana. Przez aktywność rozumiemy częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, wykonywanie dodatkowych zadań w czasie lekcji, aktywną pracę w grupie.
- Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnić przerobiony zakres materiału, notatki w zeszycie.
- Uczeń ma prawo uzyskać ocenę z prac długoterminowych przydzielonych przez nauczyciela /np. Referat, plakat, doświadczenie, model, pomoce do lekcji/.
- Uczeń ma obowiązek prowadzenie zeszytu przedmiotowego, przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia oraz zalecenia PPP.
- Uczeń mający problemy w nauce może zgłosić się do nauczyciela z prośbą o dodatkową pomoc. Jej forma ustalana jest na bieżąco, wspólnie z uczniem. Mogą to być: dodatkowe konsultacje, prace ułatwiające i przybliżające zrozumienie problemu, pomoc koleżeńska, ścisła współpraca z rodzicami.

OPRACOWAŁA: mgr Agnieszka Talaga